

STATSBUDSJETTET 2019 – INNSPILL OG KOMMENTARER FRA NORSK TJENESTEMANNSLAG

Norsk Tjenestemannslag (NTL) ønsker å gi Utdannings- og forskningskomiteen følgende innspill i det videre arbeidet med statsbudsjettet. Våre innspill er utarbeidet i nært samarbeid med våre lokale organisasjonsledd i sektoren.

Innledende kommentarer

Universitets- og høyskolesektoren har vært under kontinuerlig omstilling i mange år. De store omstillingene som følger av fusjoner krever store ressurser og disse kostnadene er i liten grad kompensert. I tillegg foreslår regjeringen også i år kutt i alle statlige virksomheters driftsbudsjett med minst 0,5 prosent (ABE). Dette utgjør for universitets- og høyskolesektoren 179 millioner kroner for 2019, i tillegg kommer et foreslått kutt i midlene knyttet til Samarbeid, arbeidsdeling, faglig konsentrasjon og institusjonell sammenslåing (SAKS).

Generelle kutt, uten å vurdere situasjonen i den enkelte virksomhet, rammer alle og virksomhetene som har kommet langt i forbedringsarbeidet rammes spesielt hardt. Samtidig vil de pågående fusjoner i sektoren kreve store ressurser utover ordinær drift. Det er store forventninger til sektoren både når det gjelder forskning og utdanning. ABE gjør det betydelig vanskeligere å innfri disse forventningene. NTL advarer derfor særskilt imot at effektiviseringskuttet økes som følge av budsjettforliket slik det har skjedd de siste åra.

Finansiering av høyere utdanning og forskning

NTL krever at en større del av finansieringen gis som basisbevilgning for å gi virksomhetene rom for å gjøre egne strategiske prioriteringer. Basiskomponenten må økes på bekostning av den resultatbaserte delen. En god basisfinansiering er en forutsetning for at virksomhetene skal oppfylle sitt samfunnsoppdrag, og levere god kvalitet i forskning og utdanning. NTL krevet at friske midler skal styrke basisbevilgingen og ikke knyttes til resultatbaserte kriterier.

Store deler av finansieringen i UH-sektoren er knyttet til kvantitet, fremfor kvalitet, tellekantene er produksjonsfokuserede. Utdanningen er nå en del av konkurransen om midler i høyere utdanning er tydelig i dette budsjettet og i langtidsplanen for forskning- og høyere utdanning. Hvert år fremover skal det settes av midler til å bedre kvaliteten i høyere utdanning, det er bra. Disse midlene burde kommet alle undervisere og studenter til gode. Istedenfor legges disse til en konkurransebasert arena. NTL er bekymret for at det kun er noen få som vil nyte godt av disse midlene.

Struktur i sektoren

Det tar mange år å bygge opp nye institusjoner og administrasjon. Erfaringen fra Danmark er at det tar 10 år for sammenslåtte institusjoner fungerer godt. Når regjeringen velger å foreslå et kutt på 50 millioner i SAKS-midler så vil det svekke kvalitetsutviklingen i universitets- og

høgskolesektoren. NTL legger til grunn at fusjonene ikke skal gå ut over virksomhetenes samfunnsoppdrag. Derfor må institusjonenes faktiske kostnader forbundet med fusjons- og omstillingsprosessene dekkes. NTL er bekymret for at fusjoner kan brukes til å svekke innarbeidede rettigheter til forskningstid for den enkelte ansatte. NTL avviser således regjeringens forslag til kutt i SAKS-midler.

Målstruktur og utviklingsavtaler

NTL er positive til at finansieringen rundt utviklingsavtalene i sektoren ikke kom i årets statsbudsjett, det er bra at regjeringen har tatt signalene fra sektoren på alvor om at det ikke ønskes å knytte penger til avtalene. Kunnskapsdepartementet er nå i en prosess for å forenkle målstrukturen for sektoren. NTL ser frem til å bidra i gjennomgangen av målstrukturen. Det trengs færre tellekanter ikke flere.

Studiestøtte

Et av norsk økonomis største konkurransefortrinn er de tilsattes høye kompetanse og store evne til omstilling. For å opprettholde dette er vi avhengig av et høyt utdanningsnivå og et godt system for studiestøtte. Regjeringens forslag til statsbudsjett har, også her, et veldig instrumentelt syn på utdanning med en ensrettet oppmerksomhet på fullførte grader. Regjeringen ønsker å endre stipendordningen slik at 15 prosent av stipendandelen skal gis etter fullført grad, mot at 40 % gis som stipend etter eksamen er fullført og bestått. Regjeringen begrunner forslaget med høyt frafall og at det vil få flere til å fullføre graden. Regjeringen gjemmer som vanlig gulrøttene og tar fram piskan for å straffe de som "velger feil". Utdanning er ikke bortkastet selv om man ikke fullfører en grad og forslaget står i kontrast til prinsippet om livslang læring. Videre rammer dette i stor grad unge i en etableringsfase og vil bidra til at den samlede gjeldsgraden for unge øke.

Studiestøtten må økes til 2 G og utbetales over 11 måneder. Samtidig må tidligere inngått studielån avskrives parallelt. NTL krever en politisk styrt, lav rente på studielån.

Med hilsen
Norsk Tjenestemannslag

/s/
Kjersti Barsok
Første nestleder

/s/
Thomas Sandvik
forbundssekretær